

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Suçla sürüklenen çocuk olgusu, çocuk istismarının farklı bir boyutunu oluşturmaktadır. Son dönemde bu konuda kamuoyunda yürütülen tartışmalar, meselenin çocuğun üstün yararı gözetilerek daha kapsamlı biçimde ele alınması gereğini ortaya koymuştur. Özellikle yeni tip mafya yapılanmaları ve çetelerin çocukları istismar ederek suç örgütlerinin bir parçası haline getirmeleri, geleceğimiz açısından son derece kaygı verici bir boyuta ulaşmıştır. Son yıllarda suça sürüklenen çocuk sayısında gözle görülür bir artış yaşandığı dikkate alındığında, bu artışın nedenlerinin araştırılması, çocuğun yüksek yararını temel alan yeni sosyal politikaların oluşturulması ve çocuk suçluluğunun önlenmesi büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle, Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince, suça sürüklenen çocuklar sorununa ilişkin olarak Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Sinan ÇİFTYÜREK

Van Milletvekili

GEREKÇE

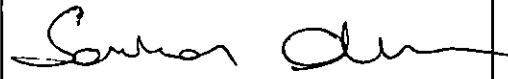
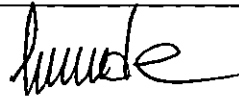
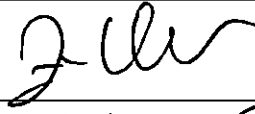
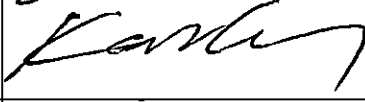
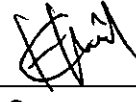
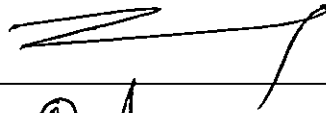
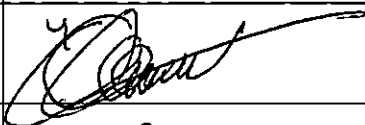
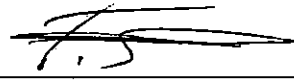
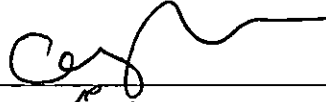
Çocuk istismarının önemli bir boyutunu suça sürüklenen çocuk olgusu oluşturmaktadır. Son dönemde “yeni tip mafya” olarak tanımlanan suç örgütlerinin özellikle çocukları hedef alması, bu alanın toplumsal ve siyasal açıdan aciliyetini artırmıştır. Kamuoyunda geniş tartışmalara yol açan çocuk suçluluğu, sosyal, kültürel, ekonomik ve hukuksal boyutlarıyla kapsamlı bir şekilde ele alınmayı zorunlu kılmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) 2024 verilerine göre güvenlik birimlerine getirilen çocukların karıştığı olay sayısı **612.651**’e ulaşmış, bu sayı 2023’e kıyasla **%9,8** artış göstermiştir. Bu çocuklardan **202.785**’i “suça sürüklenen çocuk” olarak kayıtlara geçmiş olup, bu da önceki yıla göre **%13,3**’lük bir artışı ifade etmektedir. Aynı yıl **279.620** çocuk mağdur sıfatıyla güvenlik birimlerine bildirilmiştir. Suç türleri arasında en yüksek oranı yaralama, hırsızlık ve uyuşturucu kullanımı/satışı oluşturmaktadır.

Bu artışta eğitimden kopuş, gelir adaletsizliği, yoksulluk, aile içi şiddet, madde bağımlılığı ve sosyal dışlanma gibi faktörler belirleyici olmaktadır. Nitelikli eğitime erişim sorunları, derinleşen ekonomik kriz ve sosyal devlet mekanizmalarının zayıflaması çocukların suç örgütlerine yönelmesini kolaylaştırmaktadır. Gelecek kaygısı yaşayan milyonlarca genç, meşru yollarla bir gelecek kuramayacağına inanarak suç örgütlerini bir “çıkış kapısı” olarak görmektedir.

Öte yandan, devletin sosyal hizmet, eğitim ve ekonomik politikalarında yaşanan tahribat çocukların suça sürüklenme oranlarını artırmakta; ceza adalet sistemi ise çocukların topluma yeniden sağlıklı katılımını destekleyici bir yapı sunamamaktadır. 2024 yılında suça sürüklenen çocuklar hakkında açılan davalarda **211.946** karar verilmiş, bu davaların sonucunda **43.128** çocuğa hapis cezası uygulanmıştır. Çocuk cezaevlerinin koşulları ve kapasite sorunları, bu çocukların yeni travmalarla karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır.

Gelinen aşamada, mevcut sosyal politika, sosyal hizmet ve eğitim uygulamalarının çocukların suça sürüklenmesini önlemede yetersiz kaldığı açıktır. Çocukların korunması ve rehabilitasyonu konusunda devletin kamu sorumluluğunu yerine getirmesi zorunludur. Kamuoyunun da yakından takip ettiği ve toplumsal bir krize dönüşme eğilimi taşıyan bu sorun, **çocuğun yüksek yararı** ilkesini esas alarak tüm boyutlarıyla ele alınmalıdır. Sistemik sorunların tespiti ve tüm paydaşların katılımıyla kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin bu konuda kapsamlı bir araştırma yapması gerekmektedir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	